

2025-08-21

Plats och tid	Miljökontoret Tjuren 2025-08-21, kl. 13.00 - 15.40
Beslutande	Anders Forsdahl (C) ordförande Karin Andersson (S) vice ordförande Kjell Johansson (M) Anders Bengtsson (SD) ersätter Margareta Bäverholm (S) Lars-Inge Fahlén (S) Kerstin Fredriksson (S) Karl-Erik Segersax (SD) Jörgen Eriksson (KiM)
Övriga deltagande	Dan Gunnardo, förbundschef Marie Johansson, nämndsekreterare Katarina Sundberg, miljöinspektör, § 55 Martin Odalgård, miljöstrateg, § 56 Katarina Hallberg, miljöinspektör, § 58 Mika Thomasdotter, miljöinspektör, § 58
Utses att justera	Lars-Inge Fahlén (S)
Justeringens tid och plats	Digitalt via VismaSign 2025-08-27, kl. 13.00 Paragraf §§ 48 - 58
Underskrifter Sekreterare	 Marie Johansson
Ordförande	 Anders Forsdahl (C)
Justerande	 Lars-Inge Fahlén (S)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö- och energinämnd

Sammanträdesdatum 2025-08-21

Datum för uppsättande 2025-08-28 Datum för nedtagande 2025-09-19

Förvaringsplats protokoll Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift
Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

DMN § 48

Fastställande av föredragningslista

Ordföranden läste upp föredragningslistan för dagens sammanträde.

Därefter frågade ordföranden om det förelåg jäv vid något ärende. Jäv förelåg inte.

Föredragningslistan fastställdes.

DMN § 49

Val av justerare

Till justerare valdes Lars-Inge Fahlén, (S)

Tid: Digitalt via VismaSign 2025-08-27, kl. 13.00

DMN § 50

Föregående protokoll

Protokoll från nämndens sammanträde 2025-06-05 redovisades. Ingen erinran.

Dalslands miljönämnds beslut

Protokollet godkändes.

DMN § 51

Redovisning av delegationsbeslut

Delegationsbeslut för perioden 2025-05-23 – 2025-08-10 redovisas enligt lista.

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

DMN § 52

Dnr 2017/165.HSK

Föreläggande förenat med vite om åtgärder inom fastigheten i Mellerud kommun**Dalslands miljönämnds beslut**

Dalslands miljönämnd beslutar att förelägga _____ med
personnummer _____ att vid vite om 50 000 kronor:

1. Tillse att radonhalten i inomhusluften mäts i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder och enligt punkterna A-C nedan i bostads-lägenheter på fastigheten _____ med adress _____ Mellerud, Melleruds kommun.
 - A. Radonmätningar ska ske vid ett ackrediterat mätlaboratorium och enligt mätlaboratoriets anvisningar.
 - B. Samtliga radonmätningar ska pågå under minst 2 sammanhängande månader och genomföras **under perioden 1 oktober 2025 till 5 januari 2026.**
 - C. Radonmätningar ska genomföras i samtliga lägenheter i markplan. Utöver detta ska minst en lägenhet på varje våningsplan mätas. Mätningen ska ske med minst två dosor per lägenhet och ska i första hand placeras i sovrum och vardagsrum. Vid mätning ska bostaden vara bebodd och ventilationen i funktion. Består lägenheten av flera plan ska mätning utföras på varje våningsplan med bostadsutrymme.
2. Tillse att kopior på samtliga mätrapporter från radonmätningar utförda enligt punkt 1 ovan, inkommit till Dalslands miljö- och energikontor **senast den 2 februari 2026.**
3. Redovisa hur många lägenheter det finns i varje våningsplan samt om det finns hiss i byggnaden på fastigheten _____ Uppgifter ska vara Dalslands miljö- och energikontor tillhanda **senast den 2 februari 2026.**

Uppgifterna kan med fördel sändas in digitalt till kansli@dalsland.se, ange vårt diarienummer som du hittar uppe till höger, då underlättas administrationen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 52

Ärendebeskrivning

Dalslands miljönämnd förelade den 13 oktober 2020 ägaren till bostäderna inom fastighet . i Melleruds kommun att mäta radonhalten i bostäderna samt att inkomma med uppgifter om hur många lägenheter det finns i varje våningsplan samt om det finns hiss i byggnaden. Uppgifterna skulle vara tillsynsmyndigheten tillhanda senast den 6 november 2020. Inga mättrapporter eller uppgifter om bygganden inkom till nämnda datum.

Den 7 september 2021 uppgav fastighetsägaren att radonmätningen skulle påbörjas under eldningssäsongen 2021/2022 och att mättrapporter skulle skickas in under våren 2022. Några mättrapporter inkom dock aldrig.

Den 8 december 2022 förelade Dalslands miljönämnd åter fastighetsägaren att mäta radon i det aktuella flerbostadshuset, att inkomma med mättrapporter samt att redovisa uppgifter om byggnaden senast den 2 juni 2023. Till beslutet fogades ett vite om 15 000 kronor.

Fastighetsägaren inkom inte med några mättrapporter inom utsatt tid, varför nämnden ansökte om utdömande av vitet den 24 augusti 2023. Den 8 november 2023 biföll Förvaltningsrätten i Göteborg ansökan och beslutade att fastighetsägaren ska betala vitet om 15 000 kr.

Kommunicering

Dalslands miljö- och energikontor gav fastighetsägaren tillfälle att yttra sig i ärendet i en tjänsteskrivelse daterad den 1 juli 2025. Inga synpunkter har inkommit.

Skäl till beslut

Radon är en radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Radongas kan komma in i byggnader från marken, byggnadsmaterialet eller hushållsvattnet. Långvarig exponering för denna gas ökar risken att utveckla lungcancer och om radonhalten överstiger 200Bq/m³ luft anses bostaden vara en olägenhet för människors hälsa.

Det är fastighetsägarens ansvar att fortlöpande kontrollera och åtgärda risker för olägenhet för människors hälsa. Det innebär bland annat att ni, i egenskap av fastighetsägare, ansvarar för att visa att radonhalterna inte överstiger riktvärdet i de aktuella bostäderna. Mot bakgrund av detta bedömer Dalslands miljönämnd att mätningar behöver utföras för att kontrollera radonhalten.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 52

Gällande bestämmelser

Strålskyddslag (2018:396)

Kap.3 § 6 I fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

Enligt 3 kap. §10 strålskyddslagen ska den som bedriver verksamhet kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma. Det innebär att det behöver finnas rutiner som säkerställer kunskap om byggnadens radonhalt genom exempelvis regelbundna radonmätningar, att vidtagande av eventuella åtgärder genomförs samt att uppföljning kring åtgärdernas effekt av radonhalten sker. Dessa rutiner kan jämföras med de krav som ställs på verksamhetsutövare enligt kapitel 26 i miljöbalken (1998:808). Om verksamhetsutövaren har goda skriftliga rutiner enligt nyssnämnda kapitel som medför att det strålskydd som krävs enligt strålskyddslagen upprätthålls, behövs ingen komplettering med ytterligare rutin eller fakta

Miljö- och energikontoret har som tillsynsmyndighet enligt 8 kap. §2 p.2 strålskyddslagen har ett ansvar för att utföra tillsyn i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen och följa upp att tillräckliga åtgärder vidtas för att sänka radonhalten om den överstiger riktvärdet.

Kap.8, §4

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

Kap.8, §6

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Kap.8, §7

Ett beslut om föreläggande enligt 6§ får förenas med vite.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 52

Strålskyddsförordningen (2018:506)

Enligt 3 kap. §5 strålskyddslagen ansvarar den som bedriver verksamhet för att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt. Den som bedriver verksamhet är den som har rådighet över den. Med rådighet avses den som kan utöva bestämmanderätten över verksamheten. Bestämmelsen gäller även för radon i lokaler och bostäder.

Av 3 kap. §6 strålskyddsförordningen framgår att referensnivån 200 Bq/m³ gäller i bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde. Det innebär att tillsynsmyndigheten har möjligt att ställa krav på radonhalt även i privata bostäder.

Kap.8, §2 p.3

Tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs, ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Upplysningar

För att uppfylla nämndens föreläggande och efterleva strålskyddsmyndighetens metodbeskrivning så behöver radonmätningar ske via ett ackrediterat mätlaboratorium. Förteckning över ackrediterade mätlaboratorier finns bland annat via Boverkets hemsida eller via följande länk: [Swedac ackrediteringsregister | Swedac.](#)

Avgift

Dalslands miljö- och energikontor tillämpar timavgift vid handläggning av den här typen av ärenden. Timtaxan uppgår idag till 1 197 kronor/timme. Avgiften ska betalas av verksamhetsutövaren.

Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för prövning och tillsyn inom strålskyddslagens område. Särskilt beslut om avgift kommer att utfärdas och skickas separat.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 52

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev ställt till Förvaltningsrätten och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. Har du frågor om hur du ska gå till väga, kontakta Dalslands miljö- och energikontor.

Skicka brevet till:

*Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD*

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Information om hur vi behandlar dina personuppgifter hittar du på www.dalsland.se.

Beredning:

Presidium 2025-08-07

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Fastighetsägaren till

- delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

DMN § 53

Dnr 2020/1469.HSK

Föreläggande förenat med vite om åtgärder inom fastigheten i Bengtsfors kommun**Dalslands miljönämnds beslut**

Dalslands miljönämnd beslutar att förelägga _____ med
personnummer _____ att vid vite om 50 000 kronor:

1. Tillse att radonhalten i inomhusluften mäts i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder och enligt punkterna A-C nedan i bostadslägenheter på fastigheten _____ med adress _____, Bengtsfors kommun.
 - A. Radonmätningar ska ske vid ett ackrediterat mätlaboratorium och enligt mätlaboratoriets anvisningar.
 - B. Samtliga radonmätningar ska pågå under minst 2 sammanhängande månader och genomföras **under perioden 1 oktober 2025 till 5 januari 2026.**
 - C. Radonmätningar ska genomföras i samtliga lägenheter i markplan. Utöver detta ska minst en lägenhet på varje våningsplan mätas. Mätningen ska ske med minst två dosor per lägenhet och ska i första hand placeras i sovrum och vardagsrum. Vid mätning ska bostaden vara bebodd och ventilationen i funktion. Består lägenheten av flera plan ska mätning utföras på varje våningsplan med bostadsutrymme.
2. Tillse att kopior på samtliga mätrapporter från radonmätningar utförda enligt punkt 1 ovan, inkommit till Dalslands miljö- och energikontor **senast den 2 februari 2026.**
3. Redovisa hur många lägenheter det finns i varje våningsplan samt om det finns hiss i byggnaden på fastigheten
Uppgifter ska vara Dalslands miljö- och energikontor tillhanda **senast den 2 februari 2026.**

Uppgifterna kan med fördel sändas in digitalt till kansli@dalsland.se, ange vårt diarienummer som du hittar uppe till höger, då underlättas administrationen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 53

Ärendebeskrivning

Dalslands miljönämnd förelade den 21 december 2020 ägaren till bostäderna inom fastighet i Bengtsfors kommun att mäta radonhalten i bostäderna samt att inkomma med uppgifter om hur många lägenheter det finns i varje våningsplan samt om det finns hiss i byggnaden. Mätrapporterna skulle vara Dalslands miljö- och energikontor tillhanda senast den 30 juni 2021 och uppgifterna om byggnaden senast den 22 januari 2021. Inga mätrapporter eller uppgifter om byggnaden inkom till nämnda datum.

Kommunicering inför föreläggande med vite skickades ut den 15 december 2022. Den 7 december 2023 förelade Dalslands miljönämnd fastighetsägaren att mäta radon i det aktuella flerbostadshuset, att inkomma med mätrapporter samt att redovisa uppgifter om byggnaden senast den 1 juni 2024. Till beslutet fogades ett vite om 15 000 kronor. Fastighetsägaren inkom inte med några mätrapporter eller uppgifter om byggnaden inom utsatt tid, varför nämnden ansökte om utdömande av vitet den 31 oktober 2024. Den 7 februari 2025 biföll Förvaltningsrätten i Göteborg ansökan och beslutade att fastighetsägaren ska betala vitet om 15 000 kr.

Den 16 juni 2025 skickade Dalslands miljö- och energikontor via mail en begäran till fastighetsägaren att inkomma med resultat av utförd radonmätning. Miljö- och energikontoret har i skrivande stund inte fått någon återkoppling i ärendet.

Kommunicering

Dalslands miljö- och energikontor har gett fastighetsägaren tillfälle att yttra sig i ärendet i tjänsteskrivelse daterad den 3 juli 2025. Inga synpunkter har inkommit.

Skäl till beslut

Radon är en radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Radongas kan komma in i byggnader från marken, byggnadsmaterialet eller hushållsvattnet. Långvarig exponering för denna gas ökar risken att utveckla lungcancer och om radonhalten överstiger 200Bq/m³ luft anses bostaden vara en olägenhet för människors hälsa.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 53

Det är fastighetsägarens ansvar att fortlöpande kontrollera och åtgärda risker för olägenhet för människors hälsa. Det innebär bland annat att ni, i egenskap av fastighetsägare, ansvarar för att visa att radonhalterna inte överstiger riktvärdet i de aktuella bostäderna. Mot bakgrund av detta bedömer Dalslands miljönämnd att mätningar behöver utföras för att kontrollera radonhalten.

Gällande bestämmelser – Strålskyddslag (2018:396)

Kap.3 § 6 I fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

Enligt 3 kap. §10 strålskyddslagen ska den som bedriver verksamhet kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma. Det innebär att det behöver finnas rutiner som säkerställer kunskap om byggnadens radonhalt genom exempelvis regelbundna radonmätningar, att vidtagande av eventuella åtgärder genomförs samt att uppföljning kring åtgärdernas effekt av radonhalten sker. Dessa rutiner kan jämföras med de krav som ställs på verksamhetsutövare enligt kapitel 26 i miljöbalken (1998:808). Om verksamhetsutövaren har goda skriftliga rutiner enligt nyssnämnda kapitel som medför att det strålskydd som krävs enligt strålskydds-lagen upprätthålls, behövs ingen komplettering med ytterligare rutin eller fakta.

Miljö- och energikontoret har som tillsynsmyndighet enligt 8 kap. §2 p.2 strålskyddslagen ett ansvar för att utföra tillsyn i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen och följa upp att tillräckliga åtgärder vidtas för att sänka radonhalten om den överstiger riktvärdet.

Kap.8, §4

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

Kap.8, §6

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Kap.8, §7

Ett beslut om föreläggande enligt 6§ får förenas med vite.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts. § 53

Strålskyddsförordningen (2018:506)

Enligt 3 kap. §5 strålskyddslagen ansvarar den som bedriver verksamhet för att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt. Den som bedriver verksamhet är den som har rådighet över den. Med rådighet avses den som kan utöva bestämmanderätten över verksamheten. Bestämmelsen gäller även för radon i lokaler och bostäder.

Av 3 kap. §6 strålskyddsförordningen framgår att referensnivån 200 Bq/m³ gäller i bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde. Det innebär att tillsynsmyndigheten har möjligt att ställa krav på radonhalt även i privata bostäder.

Kap.8, §2 p.3

Tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs, ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Upplysningar

För att uppfylla nämndens föreläggande och efterleva strålskyddsmyndighetens metodbeskrivning så behöver radonmätningar ske via ett ackrediterat mätlaboratorium. Förteckning över ackrediterade mätlaboratorier finns band annat via Boverkets hemsida eller via följande länk: [Swedac ackrediteringsregister | Swedac.](#)

Avgift

Dalslands miljö- och energikontor tillämpar timavgift vid handläggning av den här typen av ärenden. Timtaxan uppgår idag till 1197 kronor/timme. Avgiften ska betalas av verksamhetsutövaren.

Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för prövning och tillsyn inom strålskyddslagens område. Särskilt beslut om avgift kommer att utfärdas och skickas separat.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 53

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev ställt till Förvaltningsrätten och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. Har du frågor om hur du ska gå till väga, kontakta Dalslands miljö- och energikontor.

Skicka brevet till:

*Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD*

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Information om hur vi behandlar dina personuppgifter hittar du på www.dalsland.se.

Beredning:

Presidium 2025-08-07

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Fastighetsägaren - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

DMN § 54

Dnr 2022/1033.HSK

Föreläggande förenat med vite om åtgärder inom fastigheten i Dals-Ed kommun

Dalslands miljönämnd beslutar att förelägga _____ med
personnummer _____ att vid vite om 50 000 kronor:

1. Tillse att radonhalten i inomhusluften mäts i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder och enligt punkterna A-C nedan i bostadslägenheter på fastigheten _____ med adress _____, Dals-Eds kommun:
 - A. Radonmätningar ska ske vid ett ackrediterat mätlaboratorium och enligt mätlaboratoriets anvisningar.
 - B. Samtliga radonmätningar ska pågå under minst 2 sammanhängande månader och genomföras **under perioden 1 oktober 2025 till 5 januari april 2026.**
 - C. Radonmätningar ska genomföras i samtliga lägenheter i markplan. Utöver detta ska minst en lägenhet på varje våningsplan mätas. Mätningen ska ske med minst två dosor per lägenhet och ska i första hand placeras i sovrum och vardagsrum. Vid mätning ska bostaden vara bebodd och ventilationen i funktion. Består lägenheten av flera plan ska mätning utföras på varje våningsplan med bostadsutrymme.
2. Tillse att kopior på samtliga mätrapporter från radonmätningar utförda enligt punkt 1 ovan, inkommit till Dalslands miljö- och energikontor **senast den 2 februari 2026.**

Uppgifterna kan med fördel sändas in digitalt till kansli@dalsland.se, ange vårt diarienummer som du hittar uppe till höger, då underlättas administrationen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

forts § 54

Ärendebeskrivning

Den 11 juni 2020 förelade Dalslands miljönämnd fastighetsägaren om att genomföra mätningar och inkomma med mättrapporter, mot ett vite på 2 500 kronor per bostadslägenhet där radonmätning inte startar innan den 28 februari 2021 eller inte följs enligt mätlaboratoriets anvisningar. Några mättrapporter som styrkte att mätning hade genomförts inkom aldrig till tillsynsmyndigheten.

Den 9 december 2021 förlade Dalslands miljönämnd åter fastighetsägaren att mäta radon i det aktuella flerbostadshuset samt inkomma med mättrapporter senast den 1 juni 2022. Till beslutet fogades ett vite om 15 000 kronor. Fastighetsägaren inkom inte med några mättrapporter inom utsatt tid, varför nämnden ansökte om utdömande av vitet den 9 juni 2022.

Den 29 juli 2022 meddelade Mark-och miljödomstolen dom i ärendet där de avslog ansökan om utdömande av vitet mot bakgrund av att grundbeslutet inte fattades med stöd av strålskyddslagen (1018:396). Mot bakgrund av detta fattades ett nytt beslut i ärendet där hänsyn tagits till Mark- och miljödomstolens dom.

Dalslands miljönämnd beslutade den 25 augusti 2022 att åter förelägga fastighetsägaren att tillse att radonmätningar genomförs i bostadslägenheterna under perioden 1 oktober 2022 till den 1 december 2022 samt inkomma med mätprotokoll efter utförda mätningar senast 2022-12-23. Föreläggandet förenades med ett vite om 15 000 kr.

Då inga mättrapporter inkom ansökte Dalslands miljö- och energikontor om utdömande av vitet 2023-08-24. Den 11 april 2024 biföll Förvaltningsrätten i Göteborg ansökan och beslutade att fastighetsägaren ska betala vitet om 15 000 kr.

Kommunicering

Dalslands miljö- och energikontor gav fastighetsägaren tillfälle att yttra sig i ärendet i en tjänsteskrivelse daterad den 1 juli 2025. Några synpunkter har inte inkommit.

Skäl till beslut

Radon är en radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Radongas kan komma in i byggnader från marken, byggnadsmaterialet eller hushållsvattnet. Långvarig exponering för denna gas ökar risken att utveckla lungcancer och om radonhalten överstiger 200Bq/m³ luft anses bostaden vara en olägenhet för människors hälsa.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 54

Då bostaden är ett suterränghus med lägenheter som har kontakt både med källarplan och markplan bedömer Dalslands miljönämnd att alla lägenheter som har kontakt med markplan ska mätas.

Det är fastighetsägarens ansvar att fortlöpande kontrollera och åtgärda risker för olägenhet för människors hälsa. Det innebär bland annat att ni, i egenskap av fastighetsägare, ansvarar för att visa att radonhalterna inte överstiger riktvärdet i de aktuella bostäderna. Mot bakgrund av detta bedömer Dalslands miljönämnd att mätningar behöver utföras för att kontrollera radonhalten.

Gällande bestämmelser Strålskyddslag (2018:396)

Kap.3 § 6 I fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

Enligt 3 kap. §10 strålskyddslagen ska den som bedriver verksamhet kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma. Det innebär att det behöver finnas rutiner som säkerställer kunskap om byggnadens radonhalt genom exempelvis regelbundna radonmätningar, att vidtagande av eventuella åtgärder genomförs samt att uppföljning kring åtgärdernas effekt av radonhalten sker. Dessa rutiner kan jämföras med de krav som ställs på verksamhetsutövare enligt kapitel 26 i miljöbalken (1998:808). Om verksamhetsutövaren har goda skriftliga rutiner enligt nyssnämnda kapitel som medför att det strålskydd som krävs enligt strålskyddslagen upprätthålls, behövs ingen komplettering med ytterligare rutin eller fakta

Miljö- och energikontoret har som tillsynsmyndighet enligt 8 kap. §2 p.2 strålskyddslagen har ett ansvar för att utföra tillsyn i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen och följa upp att tillräckliga åtgärder vidtas för att sänka radonhalten om den överstiger riktvärdet.

Kap.8, §4

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 54

Kap.8, §6

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Kap.8, §7

Ett beslut om föreläggande enligt 6§ får förenas med vite.

Strålskyddsförordningen (2018:506)

Enligt 3 kap. §5 strålskyddslagen ansvarar den som bedriver verksamhet för att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt. Den som bedriver verksamhet är den som har rådighet över den. Med rådighet avses den som kan utöva bestämmanderätten över verksamheten. Bestämmelsen gäller även för radon i lokaler och bostäder.

Av 3 kap. §6 strålskyddsförordningen framgår att referensnivån 200 Bq/m³ gäller i bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde. Det innebär att tillsynsmyndigheten har möjligt att ställa krav på radonhalt även i privata bostäder.

Kap.8, §2 p.3

Tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs, ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Upplysningar

För att uppfylla nämndens föreläggande och efterleva strålskyddsmyndighetens metodbeskrivning så behöver radonmätningar ske via ett ackrediterat mätlaboratorium. Förteckning över ackrediterade mätlaboratorier finns bland annat via Boverkets hemsida eller via följande länk: [Swedac ackrediteringsregister](#) | [Swedac](#).

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 54

Avgift

Dalslands miljö- och energikontor tillämpar timavgift vid handläggning av den här typen av ärenden. Timtaxan uppgår idag till 1 197 kronor/timme. Avgiften ska betalas av verksamhetsutövaren.

Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för provning och tillsyn inom strålskyddslagens område. Särskilt beslut om avgift kommer att utfärdas och skickas separat.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev ställt till Förvaltningsrätten och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha. Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. Har du frågor om hur du ska gå till väga, kontakta Dalslands miljö- och energikontor.

Skicka brevet till:

*Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD*

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Information om hur vi behandlar dina personuppgifter hittar du på www.dalsland.se.

Beredning:

Presidium 2025-08-07
Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Fastighetsägaren - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

DMN § 55

Dnr 2025/224.LAN

**Förbud att tillhandahålla slam för spridning på
åkermark från Ragn-Sells Avfallsbehandling AB inom
fastighet i Mellerud
kommun**

Dalslands miljönämnds beslut

Dalslands miljönämnd beslutar att förbjuda Ragn-Sells Avfallsbehandling AB, nedan kallat bolaget, med organisationsnummer 556076-8516 att:

1. Tillhandahålla slam från anläggningen inom fastigheterna
till mottagare med syfte att sprida
på åkermark.

Förbudet hindrar inte mellanlagring av slam på fastigheterna.

Beslutet om förbud kan omprövas om bolaget upprättar en egenkontroll som uppfyller gällande lagstiftning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Bakgrund**Ärendebeskrivning**

Ragn-Sells slamlager i Svecklingebyn mellanlagrar slam från avloppsreningsverk i väntan på spridning på åkermark. Verksamheten har anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.40 i miljöprövningsförordningen. Verksamheten ligger inom nitratkänsligt område. I anmälan redovisas att det slam som mellanlagras avses spridas på åkermark i närområdet.

Tillsynsbesök

Vid tillsyn 2024-11-27 framkom att det slam som mellanlagras blandas i hallen. Därmed går det inte längre att särskilja slam från respektive avloppsreningsverk. Det framkom även att det mesta av lagrat slam går till spridning på åkermark. Under tillsynens gång, menar bolaget att endast 10% av det lagrade slammet går till spridning. I samband med tillsynsbesöket begärde Dalslands miljö- och energikontor (i fortsättningen benämnt DMEK) in analysrapporter och redovisning av inkommande och utgående slam under år 2024. Bland annat begärdes analysrapporter in för emottagna slampartier och från vilka avloppsreningsverk man emottagit slam, samt vilka som tagit emot utgående slam, enligt tjänsteskrivelse daterad 2024-11-27
Dnr: 2024/1733.

Bolagets redovisning av inkommande slam

Emottaget slam redovisas komma från Bengtsfors, Billingsfors, Dals-Ed, Sunnanå, Ödeborg, Orust och Vänersborg. Redovisningen på inkommande material innehöll bland annat analysrapport från Vänersborgs avloppsreningsverk, med så hög halt av krom att det inte är tillåtet att sprida på åkermark. Halter i analysrapporter visade 230, respektive 290 mg/kg ts. Enligt 20§ förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, är högsta tillåtna kromhalt 100 mg/kg ts för överlåtelse av avloppsslam till jordbruksändamål. Vid digitalt möte mellan bolaget och DMEK 2025-01-22 menar bolaget att de har skickat in fel dokumentation och att det slam som kommer från Vänersborg istället är slam från Brålanda avloppsreningsverk.

Bolaget har även emottagit slam från Billingsfors avloppsreningsverk, där reningsverket även tillförs lakvatten från deponin i Nolängen med föroreningar av PFAS.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

DMEK begärde in redovisning av hur bolaget resonerat när de tar emot slam från Billingsfors avloppsreningsverk. I sitt svar 2025-01-23 angav bolaget att uppmätta halter är väsentligt lägre än värdena för FA (farligt avfall) och att lakvattnet från deponin numera är bortkopplat, vilket borde göra att PFAS-halterna framledes borde vara lägre än i inlämnad analysrapport.

Analysrapporten från Billingsfors avloppsreningsverk från provtagning 2024-04-05 visade på PFAS-halter avseende PFAS4 på 27 ug/kg TS PFAS11 på 29 ug/kg TS. Det är oklart om någon lakvattenpumpning skedde då.

Billingsfors avloppsreningsverk

Billingsfors avloppsreningsverk tar fortfarande emot lakvatten från deponin i Nolängen och PFAS-halterna i lakvattnet är höga. Rapport från Bengtsfors Nolängens lakvattenutredning 2019-12-20, visade på halter av PFOS och PFAS i slammet på 210 µg PFOS/kg TS respektive 240 µg PFAS/kg TS då lakvattenpumpningen skedde. Utan lakvattenpumpning var halterna PFOS och PFAS i slammet 24 µg PFOS/kg TS respektive 31 µg PFAS/kg TS. Rapporten bifogas som bilaga 4. Lakvattnet från Nolängen har höga PFAS-halter vilket medför att slammet från Billingsfors är förorenat av PFAS med halter som överskrider Naturvårdsverkets förslag till gränsvärde för PFOS i slam som ska spridas på åkermark.

PFAS-halterna i slammet har i lakvattenutredningen från 2019 varierat beroende på om pumpning av lakvatten skett eller inte. Det visar även att slammet även då ingen lakvattenpumpning sker vid Nolängen ändå riskerar att överskrida ev. kommande gränsvärde. Man kan även räkna med att en del av PFAS kommer indirekt från lakvattnet genom att detta upplagras i ledningar och pumpstationer och påverkar även när ingen pumpning sker.

Då slamgivorna vid spridning på åkermark begränsas utifrån maxgiva om 22 kg P/ha/5 år, samt gränsvärden för tillförsel av metaller, finns ingen begränsning som reglerar hur stor andel PFAS som tillåts spridas /ha. Att det i dag saknas gränsvärden för PFAS inför spridning på åkermark medför risk för att mycket större mängder av sådant slam och därmed föroreningar sprids.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Eftersom flertalet rapporter påvisar problematiken kring PFAS i avloppsslam som sprids på åkermark menar DMEK i sin bedömning att slam från avloppsreningsverket i Billingsfors inte bör spridas alls på jordbruksmark, med hänsyn till försiktighetsprincipen och de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken, då man har vetskap om att reningsverket tar emot lakvatten från deponi med föroreningar av PFAS. Enligt rapporten Bengtsfors Nolängen lakvattenutredning 2019-12-20 har mycket höga PFAS halter uppmätts i slammet vid pumpning av lakvatten, vilket gör att analysrapporterna kan variera kraftigt beroende på när proverna tas.

Rapporter om PFAS i slam

I Naturvårdsverkets rapport Hållbar återföring av fosfor (Rapport 6580 – 2013), skriver Naturvårdsverket att: *"Om tungmetaller, organiska ämnen och smittämnen återförs till åkermark och annan mark via jordförbättrings- och gödselmedel kan de, beroende på halterna, orsaka problem för hälsa och miljö på kort sikt så väl som på lång sikt om de ackumuleras. Förslag till gränsvärden har tagits fram för åtta metaller och fem organiska föreningar, Dessa är sådana ämnen som kan utgöra en risk för miljön och människors hälsa vid tillförsel till åkermark, och där det finns risk för upplagring i marken."* I denna rapport föreslår Naturvårdsverket gränsvärden för PFOS i slam som ska spridas på åkermark, 70 µg PFOS/kg TS från år 2015 och 20 µg PFOS/kg TS från och med år 2030.

I rapport 2024-5 från Svenskt vatten, Slamspridning på åkermark – PFAS i slam, jord, gröda och mask, står att: *"Avloppsreningsverk är en spridningsväg för PFAS till miljön via utgående avloppsvatten eller slam, eftersom det i reningsverket i dag inte är möjligt att avlägsna alla PFAS som redan finns i det inkommande avloppsvattnet till reningsverket. Slam från avloppsreningsverk som används för jordförbättring och återföring av fosfor och andra näringsämnen till jordbruksmark kan därför även innehålla PFAS vilket kan ge oönskade effekter som upptag i växter och levande organismer"*.

Bolagets redovisning 1 utgående slam

Som mottagare av utgående slam, redovisade bolaget för 2024 en mottagare (Lidköping) för spridning på åkermark, resten av slammet gick enligt uppgift från det digitala mötet mellan bolaget och DMEK 2025-01-22 till Skepplanda för jordtillverkning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Kontroll av mottagare av slam

DMEK begärde in beslut från Skepplanda 2025-01-22 vilket visar att slam inte omfattas av beslutet. Vid förfrågan till Ragn-Sells 2025-01-24 om att slam inte omfattas av beslutet över Skepplanda, menar Ragn-Sells istället att slammet går till Heljestorp avfallsanläggning.

Bolagets redovisning 2 utgående slam

Slam som gått till åkermark redovisas komma från Orust och har spridits på åkermark i Lidköping. Resterande från Bengtsfors, Billingsfors, Dals-Ed, Sunnanå, Ödeborg och Brålanda skickas till Heljestorp avfallsanläggning, enligt excel fil inlämnad från bolaget 2025-01-22 och uppgifter i epost 2025-01-27.

Kontroll av mottagare av slam

Kontakt togs med Länsstyrelsen 2025-04-07 om Heljestorp har tillstånd att ta emot slam och enligt uppgift omfattar tillståndet mottagande av rötat slam, men inte orötat. Kontakt togs med Vänersborgs miljökontor 2025-04-08, vilka meddelar att slammet från Brålanda är orötat. Av det slam som mellanlagras hos bolaget är endast slam från Sunnanå avloppsreningsverk rötat, resterande slam från Bengtsfors, Billingsfors, Dals-Ed, Ödeborg och Brålanda är orötat. Slammet från Orust är oklart om det är rötat eller orötat. Länsstyrelsen meddelar även att vid senaste tillsyn på Heljestorp uppgav Ragn-Sells att de under 2024 tagit emot 811 ton avloppslam från Sunnanå, dock inte från övriga redovisade avloppsreningsverk.

Information ur miljörapporter från avloppsreningsverk 2024

Ödeborgs ARV – Redovisar 126,87 ton i miljörapport som ska ha gått till kompostering på Heljestorp.

Sunnanå avloppsreningsverk redovisar 172 ton TS uppkommet slam i Miljörapport som gått till anläggningsjord.

Dals-Eds avloppsreningsverk, 94 ton TS/år - allt uppges ha gått till jordbruksmark.

Kommunicering

Ragn-Sells Avfallsbehandling AB har fått förslag till beslut daterat 2025-05-02 för kännedom och möjlighet till yttrande. Ragn-Sells Avfallsbehandling AB inkom 2025-05-16 med följande synpunkter gällande förslaget till förbud och föreläggande som lyder:
Nedan har Ragn-Sells klippt in föreslagen beslutstext i kursiv stil och därefter kommer Ragn-Sells kommentar.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

*Tillhandahålla slam från anläggningen inom fastigheterna
till mottagare med syftet spridning på åkermark.*

Förbudet hindrar inte mellanlagring av slam på fastigheten.

Ragn-Sells Treatment & Detox AB motsätter sig detta.

Förordningarna, SNFS 1994:2, SNFS 1998:4, SNFS 1998:944, samt SJVFS 2004:62, reglerar spridning av avloppslam och näringstillförsel på åkermark. Därför behövs inget specifikt tillstånd för detta, vilket en dom från Mark- och Miljööverdomstolen, Mål nr: M 7166-13, slagit fast.

Slamanalyserna från Vänersborg ARV som åberopas i skrivelsen, sändes till DMEK av misstag. Detta misstag ber vi om ursäkt för. Vänersborgs ARV ligger endast 10 km från vår anläggning Heljestorp. Av naturliga skäl transporterar vi slammet från Vänersborg till Heljestorp. Heljestorp har alla erforderliga tillstånd och kapacitet för att hantera Vänersborgsslammet. Att vi därför skulle köra slammet till Mellerud faller på sin orimlighet. Vi kan visa dokumentation som styrker detta.

Angående PFAS från Billingsfors så har Ragn-Sells Treatment & Detox AB ej haft kännedom om PFAS problematiken i Billingsfors. Bengtsfors kommun har ej delgett oss den informationen. Ragn-Sells treatment & Detox AB har tagit beslut att inget slam från Billingsfors kommer att avsättas på åkermark från och med 2025-05-01. Dock vill vi betona att det inte finns någon lagstiftning gällande PFAS-tillförsel på åkermark, vilket vi tycker är mycket problematiskt. Men likväl vi inte har brutit mot något regelverk.

Inkomma med dokumentation på mottagare av mellanlagrat slam och att dessa har tillstånd för mottagande av det aktuella slammet.

Dokumentationen ska inkomma till Dalslands miljönämnd senast en månad efter delgivning av beslutet.

Denna punkt besvarar vi redan nu.

300 ton slam med ursprung från Sunnanå ARV har transporterats till Heljestorp.

Resterande slammängd ca 2800 ton har transporterats till Blombacka egendom för mellanlagring. Tillstånd bifogas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

DMEK Bemötande av synpunkter från Ragn-Sells

I SNFS 1994:2 Skydd för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket föreskrivs i 12 § att: *Producenten av avloppsslam skall lämna en innehållsdeklaration till den som skall använda avloppsslammet. Om avloppsslammet saluförs eller överlåtes av annan, ansvarar denne för att deklarationen lämnas till användaren. Innehållsdeklarationen skall åtfölja avloppsslammet och innehålla uppgifter enligt föreskrifterna.* Av de redovisade avloppsreningsverk som Ragn-Sells menar har lämnat slam för mellanlagring i hallen, har en innehållsdeklaration kunnat redovisas som medföljt slamleveransen från Orust till Åkermark i Lidköping. Resten är analysrapporter från övriga avloppsreningsverk.

I 20§ Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter regleras de metallhalter som inte får överskridas gällande avloppsslam för jordbruksändamål. I bolagets redovisning av inkommande slampartier redovisades slam från Vänersborg, med för hög halt av krom som inte är tillåtet att sprida på åkermark. Halter i analysrapporter visade 230, respektive 290 mg/kg ts och enligt 20 § SFS 1998:944 är högsta tillåtna kromhalten 100 mg/kg ts. Bolaget menar att de skickat in fel analysrapport.

I Statens jordbruksverks föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring SJVFS 2004:62 regleras den mängd gödsel som får tillföras, mängd N och P samt regler i nitratkänsligt område. Vid tillsyn 2024-11-27 framkom att det slam som mellanlagras blandas i hallen och inte går att särskilja från de olika avloppsreningsverken. Det framkom även att det mesta av lagrat slam går till spridning på åkermark. Under tillsynens gång ändrade sig bolaget och menar att endast 10% av det lagrade slammet går till spridning på åkermark.

Analysdokument efterfrågades på plats vid tillsynen, i syfte att kontrollera att lantbrukare som emotager slam från bolaget får rätt uppgifter för att kunna veta halten N och P som underlag i sin växtodling. Inga dokument kunde uppvisas på plats. Därför krävde DMEK in dokumentation enligt kontrollrapport.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Att förordningarna, SNFS 1994:2, SNFS 1998:4, SNFS 1998:944, samt SJVFS 2004:62, reglerar spridning av avloppsslam och näringstillförsel på åkermark stämmer, men det fråntar inte bolaget krav på dokumenterad egenkontroll enligt Miljöbalken och Förordningen om verksamhetens egenkontroll. Enligt 6 § förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll skall verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras.

Det fråntar heller inte bolagets skyldighet att enligt Avfallsförordningen (2020:614) kontrollera att de mottagare av avloppsslam har erforderliga tillstånd eller beslut för att ta emot sådant slam. Detta då slam förutom växtnäring även kan räknas som avfall, särskilt när det innehåller för höga halter av metall (inte tillåtet för jordbruksmark) eller PFAS. Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen anges att den som i yrkesmässig verksamhet producerar eller hanterar avfall får lämna avfallet till någon annan endast om den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Den som lämnar avfallet ska, på ett sätt som skäligen kan begäras, ha kontrollerat att kravet är uppfyllt.

Att bolaget inte känt till att avloppsslammet från Billingsfors innehåller PFAS förefaller motsägelsefullt, då DMEK begärde in redovisning av hur bolaget resonerat när de tar emot slam från Billingsfors avloppsreningsverk. DMEK fick svar 2025-01-23 från bolaget att uppmätta halter är väsentligt lägre än värdena för FA (farligt avfall), samt att lakvattnet från deponin numer är bortkopplat, vilket borde göra att PFAS halterna framledes borde vara lägre än i inlämnad analysrapport. Bengtsfors Energi har sökt svar om slammet och dess klassificering just från Ragn-Sells och har skickat analysrapporter avseende PFAS till bolaget. DMEK menar därför att bolaget har känt till PFAS-problematiken.

Bolaget redovisar i sitt svar på kommunikering inför beslut, att 300 ton slam med ursprung från Sunnanå ARV har transporterats till Heljestorp och resterande slammängd ca 2800 ton har transporterats till Blombacka (Skara) egendom för mellanlagring.

I dokumentation som bolaget inlämnat tidigare anges dock att ett slamparti från Orust har gått för spridning på åkermark, och resterande har gått till Heljestorp.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

DMEK har under ärendets gång fått olika uppgifter från bolaget avseende var avloppsslam som inte gått till jordbruksmark egentligen hamnat. Utifrån de senaste uppgifterna från bolaget har sådant slam gått till Blombacka. DMEK bedömer att de olika uppgifterna från bolaget tyder på brister i bolagets egenkontroll. Vad gäller de höga halterna av PFAS från slammet från Billingsfors reningsverk redovisar bolaget till DMEK att reningsverket inte längre tar emot lakvatten från deponin och att halterna PFAS därför torde vara lägre än i inlämnad analysrapport. De uppgifterna stämmer inte då Billingsfors reningsverk fortfarande tar emot sådant lakvatten, vilket styrker DMEKs upfattning om bolagets bristande egenkontroll.

Skäl till beslut

Hantering av växtnäringsämnen (slam) och avfall (slam) förväntas av bolaget hanteras utifrån gällande lagstiftning och hänsynsreglerna i miljöbalkens 2:a kapitel. Vad gäller hantering av slam som växtnäring, var syftet i bolagets anmälan att slammet skulle gå till åkermark, vilket ställer höga krav på bolagets egenkontroll med analysrapporter av slammet för att kunna kontrollera att det är godkänt för spridning. DMEK menar att genom att tillhandahålla slam för spridning på åkermark har man åtagit sig ett ansvar som en del i livsmedelskedjan, då slammet läggs på åkermark som är avsedd för livsmedelsproduktion. Lantbrukare som emotager slam från hallen, ska få rätt uppgifter för att kunna veta halten N och P som underlag i sin växtodling och för att få kännedom om eventuell tillförsel av metaller etc. Ska slammet istället gå till annan mottagare som avfall, förväntas bolaget kontrollera att den mottagaren har anmält verksamheten eller har tillstånd för att ta emot slammet. Den egenkontroll som förväntas av bolaget har enligt DMEKs bedömning inte uppfyllts, utan visat på stora brister i hantering och förväntad dokumentation. Bolaget har under ärendets gång frekvent ändrat uppgifter till DMEK, vilket även försvårat tillsynen. Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) bedömer att det inte går att utesluta att ej godtagbart slam har spridits på åkermark, (överskridande av gränsvärde för krom) även om bolaget menar att de skickat in fel analysrapporter för granskning till DMEK. Vidare bedömer DMEK att mottagningskontrollen av slam som förväntas vidtas av bolaget i sin egenkontroll, har brister då man mellanlagrat slam från Billingsfors avloppsreningsverk, vilket har påverkan av PFAS.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Melleruds kommun har vattenskyddsområde för dricksvattenintag i Väneren och det slam som enligt bolagets anmälan avses att spridas i närområdet riskerar att hamna i avrinningsområdet för kommunens dricksvattentäkt.

Bolaget har även enligt redovisning till DMEK, skickat vidare öröstat slam till en anläggning som inte har tillstånd för att ta emot det. De frågetecken som uppstått efter kontakt med Länsstyrelsen om var resterande slamparti egentligen tagit vägen, samt bolagets svar på kommunikering inför beslut, utgör ytterligare skäl för bedömningen att stora brister finns i bolagets egenkontroll. DMEK bedömer sammanfattningsvis att de brister som uppmärksammats vid tillsyn och kontroll är skäl för att besluta om förbud att låta det slam som mellanlagras spridas på åkermark, i syfte att skydda åkermark, människors hälsa, dricksvatten och miljön.

Rimlighetsavvägning har gjorts enligt 2. Kap 7 § Miljöbalken och DMEK bedömer att förbud att sprida avloppslam på åkermark från bolagets mellanlagring i _____ är rimligt och skäligt för att skydda människors hälsa och miljön. Rimlighetsavvägningen omfattar även att bolaget tillåts fortsätta att mellanlagra avloppslam på fastigheten.

Bolaget har inkommit med dokumentation på mottagare av mellanlagrat slam, Blombacka. Bolaget har även bifogat beslut från Blombacka där anmälan med försiktighetsmått finns för att mellanlagra slam. Föreläggande enligt kommunikering inför beslut punkt 2 tas bort från beslutet. DMEK har begärt in uppgifter från Skara kommun 2025-06-26, för att verifiera om uppgifterna stämmer.

Gällande bestämmelser

Lagstöd

Miljöbalken (1998:808) 2 Kap. Allmänna hänsynsregler

Tillämpning och bevisbörda

1 § När frågor prövas om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens och när sådana villkor prövas som inte avser ersättning samt vid tillsyn enligt denna balk är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

I detta kapitel avses med åtgärd en sådan åtgärd som inte är av försumbar betydelse i det enskilda fallet.

Hänsynsregler

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Rimlighetsavvägning

7 § Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande.

15. Kap. Avfall**Hantering av avfall**

11 § Den som hanterar avfall ska se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till

1. den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur,
2. de olägenheter som hanteringen kan innebära genom buller eller lukt, och
3. den negativa påverkan som hanteringen kan ha på sådana särskilt skyddade områden som avses i 7 kap., på andra områden av särskild betydelse för miljön eller på landskapet i övrigt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

26 kap. Tillsyn**Förelägganden och förbud**

9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Upplysningar och undersökningar

21 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Kontroll och rapportering

19 § Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll

6 § Verksamhetsutövaren skall fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras.

Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter

20 § Avloppsslam för jordbruksändamål får saluhållas och överlåtas endast om metallhalten inte överstiger vad som framgår av följande:

Metall	mg/kg torrs substans
Bly	100
Kadmium	2
Koppar	600
Krom	100
Kvicksilver	2,5
Nickel	50
Zink	800

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 55

Avfallsförordningen (2020:614)

5 kap. 18 § Den som i yrkesmässig verksamhet producerar eller hanterar avfall får lämna avfallet till någon annan endast om den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Den som lämnar avfallet ska, på ett sätt som skäligen kan begäras, ha kontrollerat att kravet är uppfyllt. Kravet på kontroll gäller inte den som på uppdrag av någon annan lämnar avfallet till en mottagare som har anvisats av uppdragsgivaren. Då ska i stället uppdragsgivaren anses lämna avfallet till mottagaren.

Avgift

Miljönämnden tillämpar timavgift för handläggning av den här typen av ärende. Timtaxan uppgår idag till 1197 kronor/timme och den ska betalas av verksamhetsutövaren.

Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

Beredning:

Presidium 2025-08-07

Handläggarens förslag till beslut

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Länsstyrelsen** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt.

Skicka brevet till:

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras: Rangsell's Avfallsbehandling AB - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

DMN § 56

Dnr 2025/1259.PLA

Granskningsyttrande avseende Vattentjänstplan för Bengtsfors kommun

Dalslands miljönämnds beslut

Dalslands miljönämnd (DMN) beslutar enligt följande:

- DMN vidhåller tidigare ingivna synpunkter avseende brister i bedömning av risk för miljön och människors hälsa. DMN menar att kommunen tydligare behöver motivera sina bedömningar i fråga om följande områden:
 - Norra Grean
 - Stuput
 - Varvsvägen
 - Stenebyvägen 25
 - Laxsjövägen
- DMN anser att kommunen bör fastslå ungefärliga tidpunkter för när utbyggnads- och utredningsområdena ska hanteras i Vattentjänstplanen (hädanefter benämnd VTP). DMN menar att följande klassningar och tidsfrister är rimliga:
 - Norra Grean: Utbyggnadsområde där utbyggnad av VA bör ske inom 5 år.
 - Stuput: Utbyggnadsområde där utbyggnad av VA bör ske inom 3 år.
 - Varvsvägen: Utbyggnadsområde där utbyggnad av VA bör ske inom 3 år.
 - Stenebyvägen 25: Utbyggnadsområde där utbyggnad av VA bör ske inom 3 år.
 - Laxsjövägen: Utbyggnadsområde där utbyggnad av VA bör ske inom 5 år.
- DMN vidhåller att kommunen behöver inkludera följande områden för bedömning i VTP:
 - Furnäs
 - Bräckan

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

- Om kommunen inte inkluderar områdena enligt föregående punkt, behöver kommunen tydligt förklara på vilka grunder områdena inte anses relevanta för VTP:s syften.
- DMN vidhåller att VTP bör inkludera en översyn av och plan för aktualisering av befintliga verksamhetsområden (VO) med avseende på geografisk utbredning.

Bakgrund

Dalslands miljö- och energikontor har 2025-06-23 fått granskningsunderlag till Vattentjänstplan för Bengtsfors kommun för yttrande.

Skäl till beslut**Bedömning av områden och tidpunkt för åtgärder**

DMN har i tidigare yttrande framfört synpunkter avseende brister eller otydligheter i bedömning av flera av de områden som behandlas i planen. Bristerna i bedömning avser risk för påverkan på miljö och människors hälsa kopplad till avloppsvatten. Kommunen motiverar inte tydligt hur den kommit fram till klassningarna (låg, måttlig, samt hög risk) av olika områden. I avsaknad av tydlig förklaring - och i kontrast till kommunens tidigare bedömningar (i VA-plan) - kan vissa av bedömningarna rent av förefalla godtyckliga. Områden som Norra Grean och Varvsvägen har klassats som lågriskområden (+), trots att det finns flera fastigheter nära ytvatten, och i fallet med Norra Grean, dessutom nära både badvatten och vattenskyddsområde. Samtidigt har områden som Ekebol, där huvuddelen av fastigheterna ligger längre från ytvatten, tillmätts hög risk (+++).

DMN har i tidigare yttrande framfört synpunkten att kommunen ska fastslå datum för när utredningar ska vidtas eller åtgärder genomföras. Kommunen förklarar i samrådsredogörelsen att tidpunkter kommer att fastslås i VA-planen. DMN menar att en sådan åtgärd givetvis är bättre än inga tidsangivelser alls, men att ett fastslagande i VTP är att föredra. Detta då VTP antas politiskt, och därmed ges en större tyngd. Det ska också framhållas att huvudsyftet med de nya reglerna om VTP är just att kommunen ska skapa framförhållning och god planering i arbetet med VA.

En av de faktorer som är avgörande för negativ påverkan från orenat avloppsvatten på yt- och grundvatten är vertikalt och horisontellt avstånd till dessa. För att uppnå en god rening och erforderlig avdödning av smittoämnen, behöver en markbaserad, enskild avloppsanordning ligga på ett gott avstånd från grundvattenyta. Detta eftersom nedbrytningsprocesserna är syrekrävande och därför endast kan upprätthållas i en vattenomättad zon.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

Även i fråga om avlopps-anordningar där avståndet till grundvatten är tillräckligt för att upprätthålla dess funktion är avståndet till närmsta yt- eller grundvatten av stor vikt. Varje ytterligare meter till dessa medför en längre uppehållstid i mark, vilket innebär en ytterligare barriär för spridning av smittämnen och att en ytterligare andel av näringsämnen, framför allt fosfor, fastläggs genom mineralisering.

Då enskilda avloppsanordningar är beroende av fall från hus, via slamavskiljare och slutligen till markbaserat reningssteg, hamnar i regel det markbaserade reningsstegets högst belägna delar 0,5-1 m under markytan. En tumregel för god reningsfunktion är att det finns en vatten-omättad zon minst 1 meter under denna nivå, dvs ner till 2 m under mark.

För flertalet av fastigheterna vid Varvsvägen och Stenebyvägen 25, båda i Billingsfors, förefaller det osannolikt att enskilda avlopps-anordningar skulle kunna uppfylla de grundläggande krav som redogörs ovan, både då redan de högst belägna delarna av det markbaserade reningssteget sannolikt ligger under högsta grundvattenyta och dels då det horisontella avståndet till ytvatten inte är längre än enstaka meter. Det saknas sålunda förutsättningar för anläggande av enskilda avloppsanordningar och risken för negativ påverkan på ytvatten är därför påtaglig.

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram ett GIS-stöd för bedömning av risk för påverkan avseende hälsoskydd och avseende miljöskydd på yt- och grundvatten, där olika faktorer vägs in. Även om GIS-stödet i vissa fall visar på liten risk för påverkan på hälsoskydd, så ska det betonas att GIS-stödet utgår från det enskilda fallet, dvs hur stor risk föreligger vid drift av en avloppsanordning på en given plats, inte den samlade påverkan som uppkommer då flera intilliggande fastigheter har enskilda avloppsanordningar. I bilderna nedan visualiseras risken för hälsoskydd och för miljö (fosforpåverkan) för relevanta områden.

Greaströmmen (Norra Grean)

Av Länsstyrelsens GIS-analys framgår området på båda sidor av greaströmmen som potentiellt 6 §-område, med totalt 23 hus. I kommunens LIS-plan har två LIS-områden pekats ut. Det framgår inte hur många hus som skulle kunna byggas inom de två områdena. Enligt bilaga 1 till Bengtsfors kommuns VA-plan, bör avloppsfrågan utredas och kommunal vattenförsörjning råda.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 56

Då 12 fastigheter med permanentbostäder, samt en verksamhet (Strömbadet) ligger i omedelbar anslutning till vatten, samt ytterligare ett 10-tal hus i närhet av vattnet, och då samtliga fastigheter har begränsade förutsättningar för god markbaserad rening, menar DMN att det föreligger stor risk för negativ påverkan på vattenkvaliteten. Större delen av området ligger också inom sekundär skyddszon i föreslaget till nya vattenskydds-föreskrifter för Greans VSO. DMN:s bedömning stöds också av HaV:s GIS-stöd för riskbedömning avseende enskilda små avlopps-anordningar, dvs dagens VA-struktur (se bild 2). Av VA-planens bilaga 1 framgår att avloppsfrågan behöver utredas, främst med hänsyn till dricksvattentäkten. DMN står fast vid tidigare bedömning, dvs att området ska klassas som ett utbyggnadsområde och att datum för utbyggnad ska planeras inom 5 år.

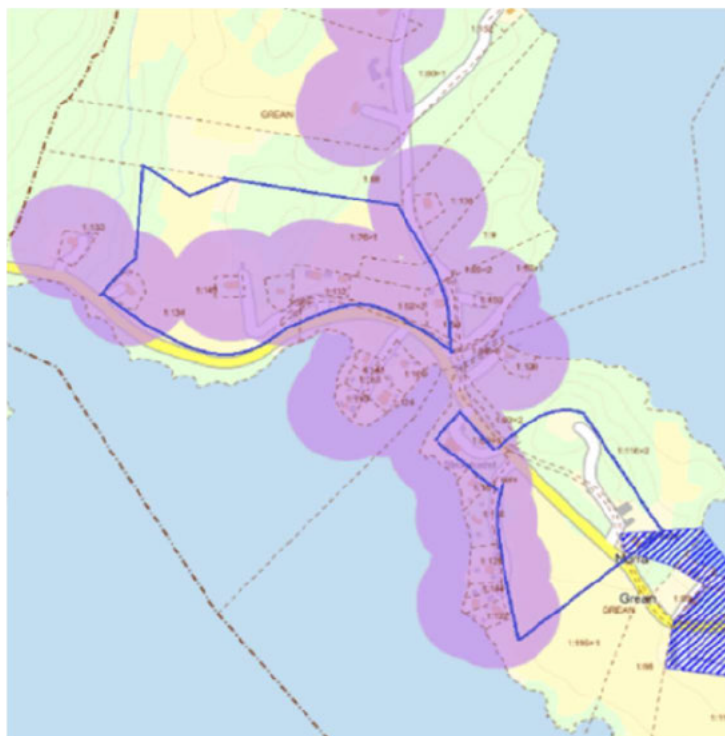

Bild 1. Norra Grean. Område markerat med cerise utgörs av Länsstyrelsens GIS-analys. De två områdena inringade med blått är föreslagna LIS-områden och det blått skrafferade området är befintlig VO för vatten.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 56

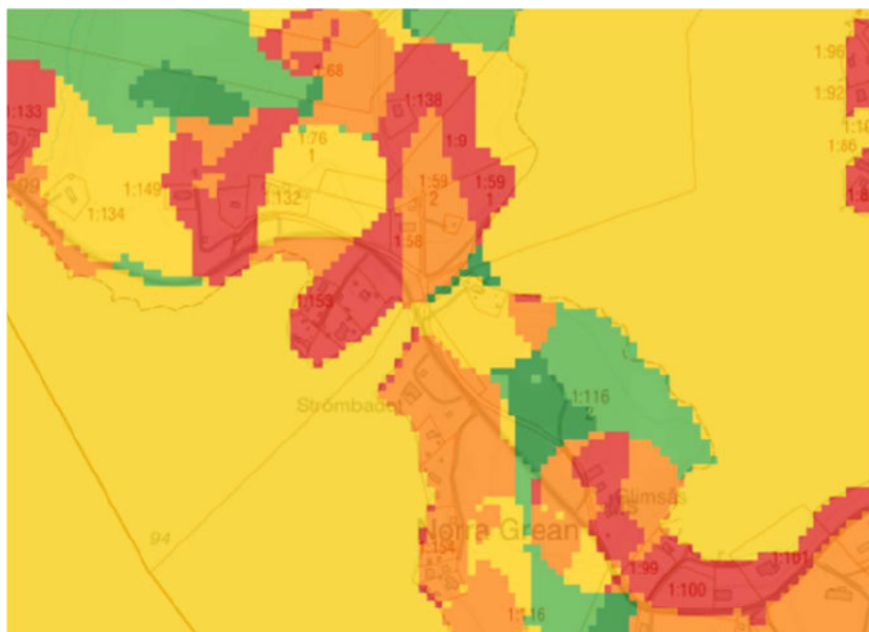

Bild 2. HaV:s visualisering av risk avseende hälsoskydd visar att stor risk föreligger inom delar av området. Motsvarande riskbedömning för miljöskydd visar på låg eller ingen risk.

Varvsvägen och Stenebyvägen 25

Området finns inte med i länsstyrelsens GIS-analys. Orsaken till detta är att analysen syftar till att identifiera områden med förtätad bebyggelse som inte ligger i anslutning till befintliga VO. Varvsvägen ligger inom VO för vatten och i omedelbar närhet till ytvatten. Det är uppenbart att riskerna för negativ påverkan på ytvatten är väsentligt större från detta område än från intilliggande områden som omfattas av VO för avlopp. Av VA-planens bilaga 1 framgår också att området ska anslutas till kommunalt VA. Det har inte framkommit några nya fakta sedan VA-planens framtagande - som DMN har tillgång till - som motiverar en ny bedömning. DMN menar att området ska klassas som ett utbyggnadsområde och att datum för utbyggnad ska planeras att utföras inom 2 år.

I föreliggande VTP har kommunen gjort bedömningen att risk för påverkan är låg (ett +) för områdena Varvsvägen och Stenebyvägen 25. Hur kommunen kommit fram till denna slutsats framgår inte, men slutsatsen delas inte av miljönämnden. DMN menar att kommunen tydligt behöver motivera skälen för denna klassning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

Det får antas att befintliga verksamhetsområdets geografiska utbredning har beslutats utifrån sakliga och objektiva bedömningar avseende risk för miljön och människors hälsa. Antaget att så är fallet, behöver kommunen tydligt motivera varför områden som ligger längre från ytvatten (och sålunda torde utgöra mindre risk i fråga om påverkan på dessa), har bedömts behöva omfattas av kommunalt verksamhetsområde, men att det för Varvsvägen, som ligger i omedelbar närhet till ytvatten, skulle sakna sådana skäl?

Det synes inte föreligga några sakliga skäl, vad avser behov av vattentjänster eller risk för påverkan på vattenkvalitet, till varför förutsättningarna för fastigheterna längs Varvsvägen och Stenebyvägen 25, i något väsentligt kan skilja sig från nära angränsande fastigheters förutsättningar, snarare talar alla fakta för motsatsen, dvs att behoven är större. Området har redan utretts och tidigare (i VA-plan) bedömts uppfylla kriterier för att utgöra ett utbyggnadsområde. DMN menar därför att området även fortsatt ska klassas som ett utbyggnadsområde och att tidshorisonten för en sådan utbyggnad bör sättas till maximalt 3 år.

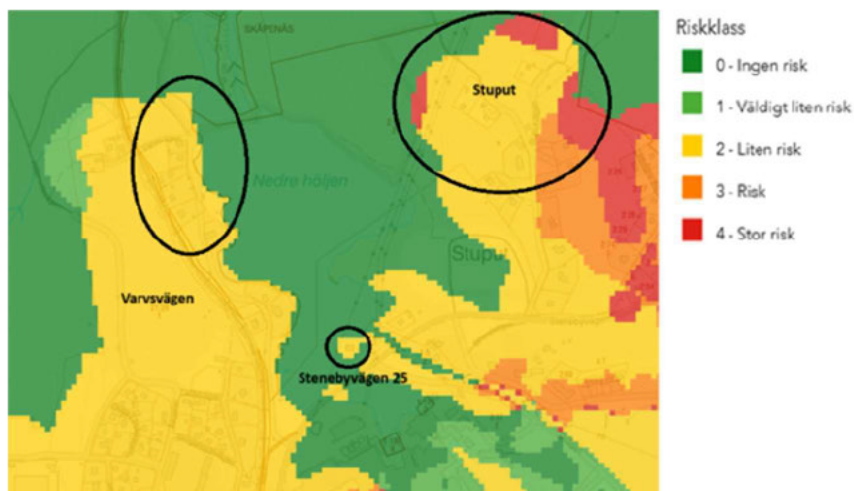

Bild 3. Sammanvägd bedömning för hälsoskydd. Risken för enskilda avloppsanordningars påverkan på vatten, i fråga om hälsoskydd, bedöms som liten för områdena Varvsvägen och Stenebyvägen 25, samt liten till stor risk för Stuput. Som beskrivs ovan så är GIS-stödets syfte att tillämpas vid lokalisering, för bedömning av risk för påverkan på recipient; i området vid Varvsvägen finns ett 10-tal fastigheter med enskilda avloppsanordningar i närhet till ytvatten, vilket väsentligt ökar risken för negativ påverkan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 56

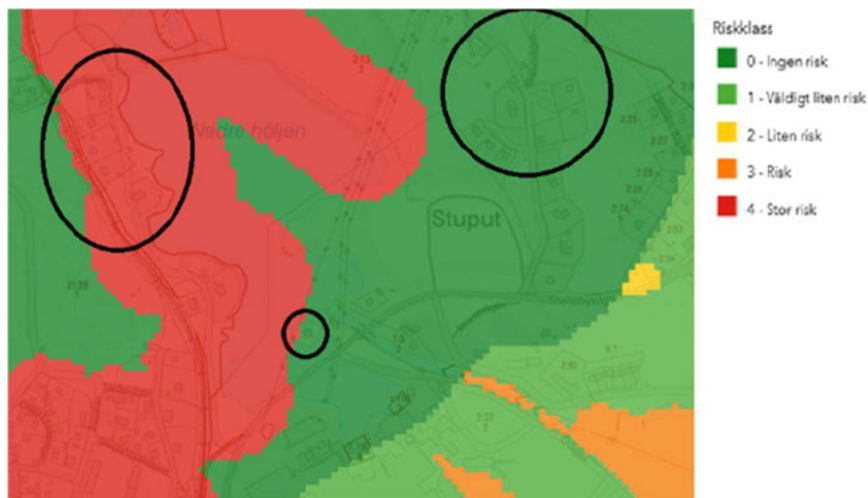

Bild 4. Samma område som bild 1, men risk avseende fosfor (näringspåverkan). Risk för påverkan bedöms som stor avseende Varvsvägen och Stenebyvägen, men ingen risk i området Stuput.

Då kommunen tidigare gjort bedömningen att närliggande bebyggelse, även sådan som ligger betydligt längre från vattnet, haft ett behov av kommunalt huvudmannaskap, förefaller det logiskt att även denna fastighet omfattas av kommunalt huvudmannaskap. DMN menar sålunda att området ska klassas som utbyggnadsområde och att datum för en utbyggnad ska planeras att utföras inom 3 år.

Stuput

Området ligger i omedelbar anslutning till VO för avlopp och ett par hus är redan anslutna enligt uppgift i VA-planens bilaga 1, där det också fastslås att enskilda avloppsanordningar är svåra att anlägga med hänsyn till platsbrist. Vidare framgår att området på sikt bör anslutas till kommunalt VA. DMN menar att det saknas sakskäl för att inte ansluta området, då anslutning bedöms som relativt enkelt och då det inte föreligger några förutsättningar avseende risk för negativ påverkan på miljö och hälsa som skiljer sig från angränsande område. DMN står fast vid tidigare bedömning och menar att området ska klassas som ett utbyggnadsområde och att datum för utbyggnad ska planeras att utföras inom 3 år.

I föreliggande VTP har kommunen gjort bedömningen att risk för påverkan är låg (ett +) för området. Hur kommunen kommit fram till denna slutsats framgår inte, men slutsatsen delas inte av miljönämnden. DMN menar att kommunen tydligt behöver motivera skälen för denna klassning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

Laxsjövägen

Området ligger i omedelbar anslutning till Laxsjön och det finns en badplats nära nedströms fastigheterna. I både VA-plan och VTP konstateras att det är svårt att anlägga enskilda avloppslösningar inom området, som ligger i relativ närhet till befintligt VO. Enligt VA-planen och kartsikt saknar också fastigheten kommunalt avlopp, och mellan denna och området (Laxsjövägen) ligger ytterligare en fastighet i omedelbar närhet till vattnet. DMN menar att då det är fråga om ett förtäta område i nära anslutning till befintligt VO, kan inte förutsättningarna skilja sig från närliggande fastigheters förutsättningar på ett sådant sätt att en annan bedömning kan göras. DMN står fast vid tidigare bedömning att området ska klassas som utbyggnadsområde och att datum för en utbyggnad ska planeras att utföras inom 5 år.

I föreliggande VTP har kommunen gjort bedömningen att risk för påverkan är låg (ett +) för området. Hur kommunen kommit fram till denna slutsats framgår inte, men slutsatsen delas inte av miljönämnden. DMN menar att kommunen tydligt behöver motivera skälen för denna klassning.

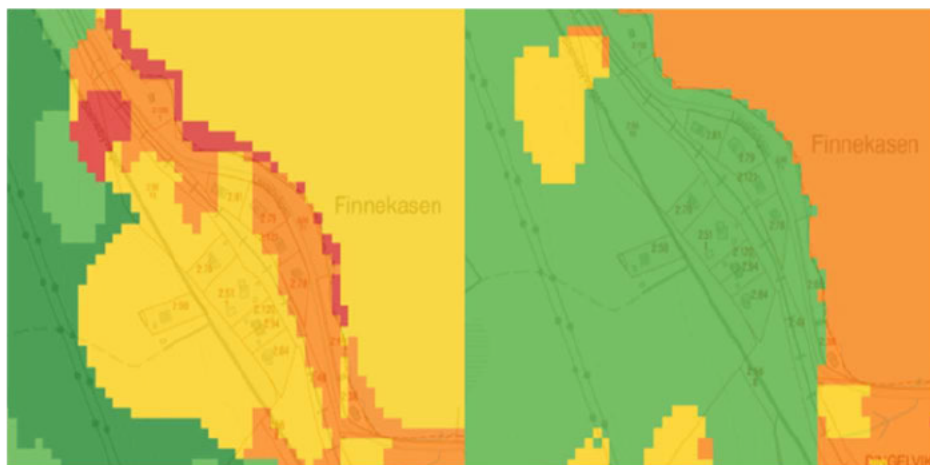

Bild 5. Till vänster risk för hälsoskydd, till höger miljöskydd (fosfor).

Ytterligare områden som bör omfattas av VTP

I tidigare yttrande från DMN anfördes att flera områden med viss förtätning av bebyggelse, belägna i område med risk för påverkan på ytvatten, skulle omfattas av VTP. Avseende Bräcken, så omnämner kommunen inte i samrådsredogörelsen för huruvida synpunkten beaktas eller ej. Avseende Furnäs, så menar kommunen i samråds-redogörelsen att området prövats utifrån urvalskriterierna och att dessa inte uppfylls.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

Bräckan

Området Bräckan, söder om Mustadfors, ligger i närhet till ytvatten. I tidigare VA-plan gjordes bedömning att området behövde utredas. DMN känner inte till att någon sådan utredning gjorts. DMN menar att VA-planens slutsats är riktig, dvs området behöver utredas avseende huvudmannaskap och typ av avloppslösningar. I tidigare yttrande lyfte DMN området, men detta kommenteras inte i senare samrådsredogörelse. DMN menar att en utredning av området avseende framtida VA-försörjning bör vara genomförd inom 5 år.

Furnäs

I huvudsak verkar fastigheter inom DP-område vara anslutna till kommunalt VA, men omfattas ej av VO (enligt DMN:s kartsikt), vilket de bör omfattas av. Enligt samrådsredogörelsen menar kommunen att området inte kvalificerar sig för att beröras av VTP. Eftersom kommunen gjort denna bedömning har den heller inte motiverat varför området inte skulle uppfylla uppställda urvalskriterier. De två grund-läggande urvalskriterierna är: 1, handlar det om bebyggelse om minst 20 hushåll inom ett avstånd på 150 m, samt 2, ligger området inom 300 m från befintligt VO. Området omfattar uppskattningsvis ett 40-tal bebyggda fastigheter. Sannolikt är huvuddelen av dessa avtalsanslutna till kommunalt VA, men inte alla och det finns ytterligare ett 10-tal avstyckade tomter som får antas vara disponibla för ny bebyggelse; området gränsar till befintligt VO, dvs väsentlig mindre än 300 m.

Området ligger i omedelbar anslutning till ytvatten och dessutom med en badplats inom området och ytterligare en badplats (Greans Camping) samt ett vattenskyddsområde ca 1,5 km nedströms. DMN vidhåller att kommunen behöver klassa området i vattentjänstplanen samt göra en översyn av verksamhetsområdets utbredning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 56

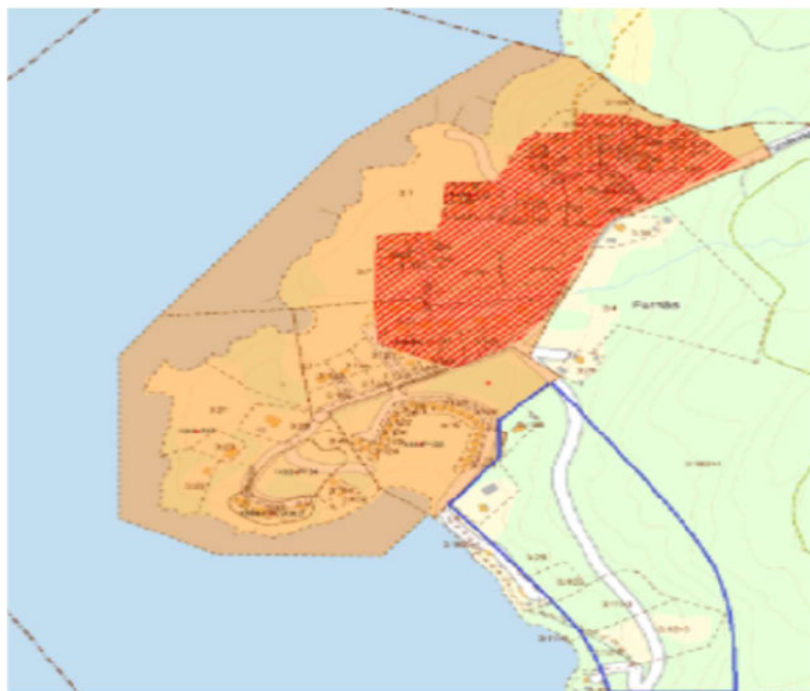

Bild 6. Röd skraffering innebär VO för vatten och avlopp och beige färg är detaljplanlagt område, samt blått inringat område är utpekad som LIS-område.

Översyn av verksamhetsområden

Verksamhetsområdenas geografiska utbredning är föränderlig över tid. I regel tillkommer ny bebyggelse i anslutning till befintlig och denna bebyggelse ansluts ofta till det kommunala VA-nätet via avtal, vilket dock är frivilligt. När ett verksamhetsområdes utbredning beslutas, ska detta baseras på objektiva bedömningar av behovet att vatten- och avloppsförsörjning sker i ett större sammanhang, dvs att ansvaret lyfts från den enskilda till VA-huvudmannen. Faktorer som påverkar bedömningen är i huvudsak risk för bristande tillgång till dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig kvantitet, samt risk för att erforderlig rening av spillvatten inte går att åstadkomma, då enskilda avloppsanordningar ligger alldeles för tätt eller att jordarts-förhållandena inte medger god rening. Av förarbetena till förändringarna i Lag (2006:412) om

allmänna vattentjänster (LAV) framgår följande: *Om det finns en fastighet som uppenbarligen inte behöver omfattas av det större sammanhanget får verksamhetsområdet inskränkas, om fastighetens behov av vattenförsörjning och avlopp kan ordnas på ett sätt som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön (9 §).*

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

Forts § 56

Då det får antas att befintliga VO tillkommit genom att objektivt bedöma ovan nämnda förutsättningar, ter det sig osannolikt att dessa förutsättningar skulle vara väsentligt annorlunda för de fastigheter som tillkommit (eller utelämnats) i tidigare beslut om VO, men som ligger i omedelbar anslutning till befintliga VO, och att dessa fastigheter därför skulle bedömas annorlunda. DMN menar att framtagandet av VTP är ett lämpligt tillfälle för att antingen besluta om en tidsplan för en översyn, alternativt inom ramen för VTP inkludera en översyn av befintliga VO, där dessa utökas till att omfatta närliggande fastigheter för vilka det saknas objektiva skäl till att inte ingå i VO. Det kan också finnas ett mindre antal fastigheter inom VO som inte är anslutna till den allmänna VA-anläggningen, vars icke-anslutning är svår att med sakliga skäl motivera, och givetvis ska även dessa fastigheter i så fall anslutas till den allmänna VA-anläggningen. DMN menar att en översyn ligger väl i linje med lagstiftarens intentioner om att med Vattentjänstplaner skapa god framförhållning i arbetet med VA-planering.

Beredning:

Presidium 2025-08-07

Miljöstrategens förslag till beslut

Expedieras:

Bengtsfors kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2025-08-21

DMN § 57

Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg.

DMN § 58

Information**Skalåsen 1:2, beslut om undersökningar av föroreningar i omgivningen**

Miljöinspektörerna Katarina Hallberg och Mika Thomasdotter informerade om nuläge och fortsatt handläggning i ärendet kring borttransport av förorenad mark på fastigheten Skalåsen 1:2, Melleruds kommun.

Organisation och personal/arbetsmiljö

Förbundschefen informerade att samtliga är tillbaka efter sommarsemestern. Förbundschefen ser att mängden större, komplexa ärenden ökar. Dessa kräver mycket arbete och är ofta komplicerade att handlägga.

Kommundirektörerna har redovisat utredningsuppdraget från samverkansrådet kring framtida organisationsform för förbundet. I utredningsrapporten föreslås att förbundsformen övergår i en avtalssamverkan fr.o.m. 2027-01-01.

Kerstin Fredriksson (S) informerade kring Vattenvårdsförbundet som erhållit bidrag på 45 000 kronor från Länsstyrelsen för att upprätta en kundsida med information om vattenvärden m.m.

Jörgen Eriksson (KiM) tog upp frågan hur vi ska agera för att komma ikapp med problemet kring ovidkommande vatten i Dals-Rostock. Det räcker inte med temporära lösningar.

Lars-Inge Fahlén (S) påpekade att det problemet har vi i alla kommunerna i Dalsland. Var "lägger" vi den frågan?

Kjell Johansson (M) anser att vi måste få en diskussion kring bräddning och pumpstationer eller damm.

Vi måste vara en aktör som påtalar detta.

Förbundschefen påpekar att det är bra att även t.ex. vattenråd lyfter den frågan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SVEN ANDERS FORSDAHL

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Anders Forsdahl
8fc22c0e-63f6-4e09-906e-fa0917b272ed - 2025-08-27 17:36:19 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 4ab81ede-9d49-4768-b672-0b771acc7206 - SE
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

LARS INGE FAHLÉN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: dalslands miljönämnd
ae26ae27-addb-4bcd-bc4d-dd3381f3b85c - 2025-08-27 19:16:20 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 2d8f1a7e-8f20-465f-9ed0-acd4f904b846 - SE
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MARIE JOHANSSON

Dalslands miljö- och energiförbund, SE222000087701, Dalslands miljö- och energikontor Kyrkogatan 5, 464 30, Mellerud
364e3d39-640a-46ae-9be9-9d57c8a2ae43 - 2025-08-28 08:30:16 UTC +03:00
BankID / Freja eID - facf2ede-c573-4d33-a333-88a007a1c10c - SE
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende